

การติดตามผลบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ปีการศึกษา 2558

A Follow-up Study of Bachelor degree of graduates in Library and
Information Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Phranakhon Rajabhat University in Academic year 2015

ดร.เสวียน เจนเข้ว*

เพชรรา ศรีคำภา*

เพ็ญรุ่ง แต้ใส*

กิตติศักดิ์ คงพูน*

นนทนันท์ แยมงษ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ภาวะการมีงานทำ การประกอบอาชีพ และรายได้ ของบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 และเพื่อศึกษา ข้อเสนอแนะ แนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ผลการวิจัยพบว่า **1) สถานภาพ** บัณฑิตส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 19 คน (ร้อยละ 73.07) **2) ภาวะการมีงานทำ** บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 ได้งานทำ ร้อยละ 92.31 ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการหางานทำ 1-2 เดือน (ร้อยละ 54.16) ในการหางานทำส่วนใหญ่ พบปัญหาอุปสรรค (ร้อยละ 54.17) ปัญหาที่พบคือ ขาดคุณสมบัติเพิ่มเติม เช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน (ร้อยละ 38.46) เป็นต้น **3) ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ** ส่วนใหญ่ทำงานภาคเอกชน (ร้อยละ 54.17) และไม่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา (ร้อยละ 95.83) **4) ปัญหาในการทำงาน** บัณฑิตส่วนใหญ่ ไม่มีปัญหาในการทำงาน จำนวน 19 คน (ร้อยละ 79.17) ปัญหาที่พบ คือ งานที่ไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่สำเร็จมา จำนวน 4 คน (ร้อยละ 44.45) **5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน** ส่วนใหญ่มากกว่า 15,000 บาท (ร้อยละ 45.83)

*อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

6) การนำความรู้ไปใช้และความพึงพอใจต่องานที่ทำ บัณฑิตส่วนใหญ่ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในสาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 75.00) บัณฑิตส่วนใหญ่พอใจในงานที่ทำอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 70.83) **7) ข้อเสนอแนะ** บัณฑิตต้องการให้เพิ่ม การเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ในสำนักงาน โดย เน้นการฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น และเพิ่มการเรียนการสอนใน รายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คำสำคัญ : การติดตามผลบัณฑิต, บรรณารักษศาสตร์และ สารนิเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

Abstract

The purpose of this research was to study the rate of employment types of work average income per month for graduate in Library and Information Sciences and to study suggestion instruction for graduate in Library and Information Sciences in Academic year 2015. The research population were 26 graduates from the field Library and Information Sciences in Academic year 2015. The research tool for data collecting was questionnaire. The statistics used for analyzing the data were Frequency and percentage.

Results were concluded to be as follows :

1) Status Most graduates were female 19 (percent 73.07) **2) Employment** (92.31 percent) of graduates were employed. 1-2months look for work (54.16 percent) and have work problem (59.09 percent) Most problems were English communication and use to computer in office. **3) Type of work** (54.17 percent) of graduates worked

in non government and 95.83 percent of graduates worked not relative field. **4) Problems** found in work (79.17 percent) of graduates not have problems in work, for the largest Group (44.45 percent) their work and their field of study were in consistent. **5) Income** (45.83 percent) of graduates have a monthly income over of 15,000 baht. **6) Application of Knowledge and Satisfy** Most graduates think that they can make use of knowledge studies to moderate degree (75.00 percent) and were satisfied in their work to a middle degree (70.83 percent) **7) Suggestion** Most graduates offered to plus Computer in office and English communication instruction for students in Library and Information Sciences

Keywords : A Follow-up Study, Library and Information Sciences, Phranakhon Rajabhat University

ความเป็นมาและปัญหาการวิจัย

ปีพุทธศักราช 2547 เป็นปีแรกของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏเพื่อทำหน้าที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์และภาระหน้าที่ในการส่งเสริมการเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มุ่งความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล เพื่อสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้ สร้างบัณฑิตที่มีความรู้คู่ความดี สร้างสำนึกในคุณค่าของวัฒนธรรมทั้งของท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย ชุมชนและองค์กรเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2548: 9) ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครได้

มีการปรับเปลี่ยนระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสม รวมทั้งมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและความต้องการของสังคม

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ได้เปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2545 - ปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถภาพ ดังนี้ 1) มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ 2) มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ บรรณารักษ์ รวมทั้งมีความรู้ ทัศนคติ ภูมิปัญญา และรับผิดชอบในวิชาชีพของตน 3) มีคุณธรรม จริยธรรมและยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพบรรณารักษ์ ปัจจุบัน สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มีนักศึกษารุ่นปี 1-4 จำนวน 113 คน และมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาแล้วหลายรุ่นและในปีการศึกษา 2558 จะมีนักศึกษารุ่นปีการศึกษาเป็นบัณฑิตและเข้ารับปริญญาบัตรในปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น 26 คน ซึ่งบัณฑิตรุ่นนี้จะเป็นรุ่นสุดท้ายของหลักสูตรฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2549 ส่วนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (ฉบับปรับปรุงพุทธศักราช 2556) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่มีบัณฑิตสำเร็จการศึกษาและเข้ารับปริญญาบัตร

ดังนั้น เมื่อบัณฑิตสำเร็จการศึกษาออกสู่สังคมในระยหนึ่ง จึงเป็นภาระหน้าที่ของหน่วยงาน สถาบันผู้ผลิตบัณฑิตจำเป็นต้องติดตามผลการปฏิบัติงานทำของบัณฑิต ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 หมวด 6 มาตรา 4 ตอนหนึ่งระบุไว้ว่า "...ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ..."

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ผู้สอนและเป็นประธานสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย การติดตามผลการปฏิบัติงานทำของบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ผลการวิจัยที่ได้รับจะทำให้หน่วยงานได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตรวจสอบคุณภาพของบัณฑิตที่ผ่านกระบวนการเรียนการสอนในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ว่าสามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานได้มากน้อยเพียงใด มีปัจจัยใดที่สนับสนุนให้ดำเนินงาน ปัญหาในการสมัครงาน รายได้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจหรือไม่ และสามารถนำความรู้ที่ได้รับเรียนมาไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ในระดับใด สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยีหรือไม่ เพียงใด รวมทั้งเป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการผลิตบัณฑิตของหน่วยงาน เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนในการปรับปรุงหลักสูตร พัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของบัณฑิต ตลาดแรงงาน และสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ ภาวะการปฏิบัติงาน การประกอบอาชีพ และรายได้ของบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558

2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ และแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรศิลปศาสตร สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของบัณฑิตตลาดแรงงาน ท้องถิ่นและสังคมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ บัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มีศึกษาสภาพภาวะการปฏิบัติงานทำการประกอบอาชีพ และรายได้ของบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ และแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 โดยเนื้อประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การสมัครงานและการทำงาน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

3. ขอบเขตเวลา

ระยะเวลาในการศึกษา คือ มกราคม - มีนาคม 2559

4. ขอบเขตพื้นที่

สถานที่ที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้คือ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

วรรณกรรมและกรอบแนวคิด

การศึกษาการติดตามผลบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ปีการศึกษา 2551 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ข้อมูลพื้นฐานสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

สภาพการจัดการศึกษาของสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การติดตามผลบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครปีการศึกษา 2558 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ สภาพการณ์มึนงานทำการประกอบอาชีพและรายได้ของบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ บัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง การติดตามผลบัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่

เป็นเพศหญิง จำนวน 19 คน (ร้อยละ 73.07) รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 7 คน (ร้อยละ 26.92)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ภาพการณ์มีงานทำ

1.1 บัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 คน สมัครงาน 24 คน (ร้อยละ 92.31) ไม่สมัครงาน 2 คน (ร้อยละ 7.69) และบัณฑิตส่วนใหญ่สมัครงาน 1 แห่ง (ร้อยละ 54.17) รองลงมาคือ สมัครงานมากกว่า 3 แห่ง (ร้อยละ 29.17)

1.2 บัณฑิตส่วนใหญ่ใช้เวลาในการหางานทำ 1-2 เดือน (ร้อยละ 54.16) รองลงมาคือ 3-4 เดือน และมากกว่า 6 เดือน (ร้อยละ 16.67) เท่ากัน

1.3 บัณฑิตส่วนใหญ่พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน 13 คน (ร้อยละ 54.17) ปัญหาที่พบส่วนใหญ่คือ ขาดคุณสมบัติเพิ่มเติม เช่น ความรู้ด้านภาษาอังกฤษ การใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน (ร้อยละ 38.46) บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานทำ 24 คน (ร้อยละ 92.31) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาจำนวน 23 คน (ร้อยละ 95.83) รองลงมาคือ ทำงานตรงสาขา คือ เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน 1 คน (ร้อยละ 4.17)

1.4 บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าความรู้ความสามารถพิเศษที่ช่วยให้มีงานทำคือ การใช้คอมพิวเตอร์ในสำนักงาน จำนวน 16 คน (ร้อยละ 34.78) รองลงมาคือ การใช้อินเทอร์เน็ต จำนวน 10 คน (ร้อยละ 21.74)

2. ลักษณะงานที่ทำ

2.1 บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ภาคเอกชน จำนวน 13 คน (ร้อยละ 54.17) รองลงมาคือ หน่วยงานของรัฐและกิจการส่วนตัว (ร้อยละ 16.67) เท่ากัน

3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

3.1 บัณฑิตส่วนใหญ่มีรายได้จากงานประจำต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 11 คน (ร้อยละ

45.83) รองลงมาคือ น้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 7 คน (ร้อยละ 29.17) บัณฑิตส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำงานพิเศษต่อเดือน 2,000 - 4,000 บาท จำนวน 8 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือน้อยกว่า 2,000 บาท และมากกว่า 4,000 บาท จำนวน 4 คน (ร้อยละ 25.00) เท่ากัน

4. ปัญหาที่พบในการทำงาน

4.1 บัณฑิตส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาในการทำงาน จำนวน 19 คน (ร้อยละ 79.17) รองลงมาคือ พบปัญหาในการทำงาน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 20.23) บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงสาขาวิชา จำนวน 23 คน (ร้อยละ 95.83) รองลงมาคือ ตรงสาขาวิชา จำนวน 1 คน (ร้อยละ 4.14)

5. การนำความรู้ไปใช้และความพึงพอใจต่อลักษณะงานที่ทำ

5.1 บัณฑิตส่วนใหญ่ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 18 คน (ร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 คน (ร้อยละ 16.67)

5.2 บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการให้สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เพิ่มเติมความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาจำนวน 12 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์จำนวน 10 คน (ร้อยละ 41.67)

5.3 บัณฑิตส่วนใหญ่พอใจในงานที่ทำอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 17 คน (ร้อยละ 70.83) รองลงมาคือพอใจในงานที่ทำอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 คน (ร้อยละ 25.00)

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

6.1 พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ารายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเหมาะสมกับสถานการณ์

ปัจจุบัน จำนวน 25 คน (ร้อยละ 96.15) ส่วนที่มีความเห็นว่าไม่เหมาะสม จำนวน 1 คน (ร้อยละ 3.85)

6.2 พบว่าบัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นสาขาวิชาที่จัดอาจารย์ผู้สอนที่มีวุฒิ และความสามารถเหมาะสมกับรายวิชา จำนวน 25 คน (ร้อยละ 96.15) ส่วนที่มีความเห็นว่าไม่เหมาะสม จำนวน 1 คน (ร้อยละ 3.85)

6.3 บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นอาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับลักษณะวิชาอยู่ในระดับมาก จำนวน 17 คน (ร้อยละ 65.38) อาจารย์ผู้สอนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับลักษณะวิชาอยู่ในระดับปานกลาง 8 คน (ร้อยละ 30.77)

6.4 บัณฑิตส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดประเมินผลเหมาะสมกับลักษณะวิชา จำนวน 26 คน (100%)

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในแบบสอบถามปลายเปิด บัณฑิตส่วนใหญ่ได้ให้หัวข้อข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเรียงตามลำดับดังนี้

1. ควรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย เหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป
2. ควรเพิ่มการจัดการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษและคอมพิวเตอร์ไว้ในหลักสูตร

อภิปรายผล

ผลการวิจัยที่นำเสนอดังกล่าว มีข้อค้นพบที่น่าสนใจ ควรนำอภิปราย ดังนี้

1. ภาพการณ์ปฏิบัติงานและการหางานทำ

บัณฑิตสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2558 จำนวน 26 คน สมัครงาน 24 คน (ร้อยละ 92.31) บัณฑิตส่วนใหญ่มีงานประจำ 24 คน แสดงว่าบัณฑิตเป็นผู้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน ได้งานทำจากส่วนใหญ่สมัครงานเพียง 1 แห่งคือ 13 คน (ร้อยละ 54.17) บัณฑิตส่วนใหญ่

ทำงานไม่ตรงกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 23 คน (ร้อยละ 95.83) ส่วนที่ตรงกับสาขา คือ เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชน 1 คน (ร้อยละ 4.17) ถือว่าต่างกันมากสาเหตุของการได้งานทำของบัณฑิตไม่ตรงสาขาอาจเป็นเพราะ ตำแหน่งงานบรรณารักษ์ห้องสมุดค่อนข้างมีจำกัด อีกทั้งบัณฑิตรุ่นนี้ส่วนใหญ่ทางครอบครัวทำธุรกิจและมีกิจการเป็นของตัวเอง จึงทำให้บัณฑิตส่วนใหญ่มีหน้าที่การทำงานในตำแหน่งอื่นที่ไม่ใช่บรรณารักษ์แต่สามารถประยุกต์ความรู้ที่เรียนมาไปใช้ประโยชน์ได้

2. ลักษณะงานที่ปฏิบัติ

จากผลการวิจัยพบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานอยู่ภาคเอกชน จำนวน 13 คน (ร้อยละ 54.17) ส่วนที่ทำงานในหน่วยงานของรัฐและกิจการส่วนตัว/อาชีพอิสระมีเพียง (ร้อยละ 16.67) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายจำกัดจำนวนข้าราชการของรัฐยังมีผลบังคับใช้อยู่ ทำให้หน่วยงานของรัฐเปิดรับสมัครข้าราชการหรือพนักงานน้อย บัณฑิตส่วนใหญ่จึงได้ทำงานในภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุทุมพร แยมสุข และคณะ (2546: 76) ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบัน ราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2544-2545 พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในบริษัทเอกชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พูลสวัสดิ์ ฉันทธารังศิริ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏภูเก็ต ปีการศึกษา 2543-2544 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานเอกชน

3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

บัณฑิตส่วนใหญ่มีรายได้จากงานประจำต่อเดือนมากกว่า 15,000 บาท จำนวน 11 คน (ร้อยละ 45.83) รองลงมาคือ น้อยกว่าวุฒิ (ต่ำกว่า 15,000 บาท) จำนวน 7 คน (ร้อยละ 29.17) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชนซึ่งให้ค่าจ้างเท่ากับวุฒิหรือสูงกว่าวุฒิ ซึ่งค่าจ้างดังกล่าวสอดคล้องกับฐานเงินเดือนของภาครัฐที่บรรจุเข้าทำงานในระดับปริญญาตรี

4. ปัญหาที่พบในการทำงาน

บัณฑิตส่วนใหญ่ไม่พบปัญหาในการทำงาน จำนวน 19 คน (ร้อยละ 79.17) รองลงมาคือ พบปัญหาในการทำงาน จำนวน 5 คน (ร้อยละ 20.23) ทำให้บัณฑิตส่วนใหญ่ทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชา ร้อยละ 95.83 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายจำกัดจำนวนข้าราชการ ทำให้ตำแหน่งบรรณารักษ์ห้องสมุดต่างๆ ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในระบบราชการ ได้รับผลกระทบไปด้วย

5. การนำความรู้ไปใช้และความพึงพอใจต่อลักษณะงานที่ทำ

บัณฑิตส่วนใหญ่ต้องการให้สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์เพิ่มเติมความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาจำนวน 12 คน (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือคอมพิวเตอร์จำนวน 10 คน (ร้อยละ 41.67) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุทุมพร แยม่มสุข และคณะ (2546: 76) ศึกษาเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2544-2545 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาทุกสาขาวิชาให้ความสำคัญกับความรู้พิเศษด้านภาษาและคอมพิวเตอร์ และต้องการให้สถาบันจัดอบรมเพิ่มเติม โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ จากผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้

เห็นว่า มหาวิทยาลัย คณะและสาขาวิชาต้องการให้ความสำคัญกับความรู้เพิ่มเติมกับนักศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และการใช้คอมพิวเตอร์

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ควรปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยเหมาะสมกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต จากผู้บังคับบัญชาหรือผู้จ้างงาน เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน

2. ควรศึกษาวิจัยติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต โดยใช้การวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณผสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อนำผลการวิจัยมาพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

เอกสารอ้างอิง

- พูลสวัสดิ์ ฉันทธำรงศิริ. (2544). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏภูเก็ตปีการศึกษา 2543-2544. ภูเก็ต : สถาบันราชภัฏภูเก็ต.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. (2548). รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, สำนักวิจัย. (2545). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต ปีการศึกษา 2543-2544. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต..
- สำนักงานสถาบันราชภัฏ. (2545). สถานภาพ และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2543-2544. กรุงเทพฯ : .สำนักงานสถาบันราชภัฏ.
- อุทุมพร แยม่มสุข และคณะ. (2546). การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏธนบุรี ปีการศึกษา 2544-2545. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.